

**ACORD 53/2023, de 17 de maig, del Ple del
Consell de l'Audiovisual de Catalunya**

Informe previ en relació amb el Projecte de decret del Codi d'accessibilitat de Catalunya

En data 10 de març de 2023, el secretari general del Departament de Drets Socials va trametre al Consell de l'Audiovisual de Catalunya el Projecte de decret del Codi d'accessibilitat de Catalunya (reg. d'entrada núm. 9000/00072511/2023), per tal que emetés l'informe previ corresponent, d'acord amb el que disposa la lletra a de l'article 10 de la Llei 2/2000, de 4 de maig, del Consell de l'Audiovisual de Catalunya (LCAC).

La lletra a de l'article 10 de la LCAC estableix que el Consell de l'Audiovisual de Catalunya, en l'àmbit de la seva actuació, té la funció d'emetre un informe previ pel que fa als projectes de disposicions de caràcter general que continguin normes relatives al sector audiovisual i llurs modificacions eventuais.

Per tot el que s'ha exposat, el Ple del Consell de l'Audiovisual de Catalunya adopta, per unanimitat, el següent

ACORD

1. Aprovar l'Informe previ en relació amb el Projecte de decret del Codi d'accessibilitat de Catalunya, d'acord amb les consideracions que s'exposen a l'informe, que s'incorpora com a annex i part integrant d'aquest Acord.
2. Trametre aquest Acord al Departament de Drets Socials.

Barcelona, 17 de maig de 2023

Xevi Xirgo i Teixidor
President

Laura Pinyol Puig
Consellera secretària

INFORME

Ref. exp.: 1/PR/2023

ASSUMPTE: Informe previ en relació amb el Projecte de decret del Codi d'accessibilitat de Catalunya

Fets

En data 10 de març de 2023, el secretari general del Departament de Drets Socials va trametre al Consell de l'Audiovisual de Catalunya (CAC) el Projecte de decret del Codi d'accessibilitat de Catalunya (reg. d'entrada núm. 9000/00072511/2023), per tal que emetés l'informe previ corresponent, en especial respecte de l'article 133, l'annex 6.b.3 i l'article 138 del projecte normatiu, d'acord amb el que disposa la lletra a de l'article 10 de la Llei 2/2000, de 4 de maig, del Consell de l'Audiovisual de Catalunya (LCAC).

Prèviament, a efectes de participació ciutadana i consulta prèvia a l'elaboració de normes, el Departament de Drets Socials va sotmetre el Projecte a consulta pública, de conformitat amb l'article 133 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques.

Aquest informe previ s'elabora sobre el text del Projecte de decret que el Departament de Drets Socials ha tramès al CAC.

Consideracions jurídiques

1. Objecte de l'informe previ

Aquest informe s'emete de conformitat amb la lletra a de l'article 10 de la LCAC, que estableix que aquest ha d'emetre un informe previ pel que fa als avantprojectes de llei i els projectes de disposicions de caràcter general que continguin normes relatives al sector audiovisual i llurs modificacions eventuais.

2. Objecte i àmbit d'aplicació

El Projecte de decret desplega la Llei 13/2014, del 30 d'octubre, d'accessibilitat, i té per objecte concretar les mesures, els procediments, els requisits i els paràmetres tècnics per assolir el seu objecte.

En relació amb l'àmbit d'aplicació, els apartats 1 i 2 de l'article 2 del Projecte estableixen que les disposicions del Codi són d'aplicació a les actuacions que es realitzen a Catalunya per qualsevol persona física o jurídica, pública o privada, en els àmbits del territori, de l'edificació, dels mitjans de transport, de l'accés a productes i serveis i de la comunicació, sense perjudici del compliment d'aquelles condicions d'accessibilitat més exigents que la normativa sectorial d'aplicació o la regulació que efectuïn els ens locals en exercici de les seves competències pugui requerir en un cas determinat.

3. Estructura del Projecte de decret

Pel que fa a l'estructura, el Decret conté un article únic que aprova el Codi d'accessibilitat, el qual es compon d'11 capítols, amb un total de 199 articles, 14 annexos i un glossari. Alguns capítols i annexos es divideixen en seccions i, en el cas del capítol 3, també en subseccions.

Així mateix, el Decret inclou una disposició addicional, una disposició transitòria relativa al règim transitori d'aplicació, una derogatòria i tres disposicions finals. La disposició final segona estableix que les previsions d'aquest Decret són d'aplicació a les actuacions que es realitzen a Catalunya, respectant, en tot cas, les competències exclusives de l'Estat en els àmbits del territori, de l'edificació, dels mitjans de transport, de l'accés a productes i serveis i de la comunicació, en el marc de la Constitució (CE) i l'Estatut d'Autonomia de Catalunya (EAC). La disposició final tercera preveu que l'entrada en vigor tindrà lloc dos mesos després de la seva publicació al Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya.

En relació amb el Codi, el capítol 1 estableix les disposicions generals, entre elles l'objecte i l'àmbit d'aplicació. El capítol 2 regula les disposicions generals i específiques sobre l'accessibilitat al territori, així com un annex. El capítol 3 disposa l'accessibilitat en edificis de nova construcció i edificis existents, i inclou 6 annexos. El capítol 4 regula l'accessibilitat als mitjans de transport, amb 2 annexos. El capítol 5 estableix l'accessibilitat als productes, amb un annex. El capítol 6, sobre l'accessibilitat als serveis, incorpora dos annexos. El capítol 7 regula la gestió de l'accessibilitat; el capítol 8, les targetes d'aparcament per a persones amb discapacitat i hi incorpora un annex; el capítol 9 regula el Consell per a la Promoció de l'Accessibilitat i el capítol 10, les disposicions sobre l'activitat de control, inspecció i procediment sancionador. Finalment, el capítol 11 estableix les bases de funcionament del distintiu de qualitat en accessibilitat.

4. L'accessibilitat als serveis de comunicació audiovisual a la normativa catalana i estatal

La CE i l'EAC estableixen els fonaments per tal d'assegurar el compliment dels drets i dels principis, especialment els d'igualtat i de no-discriminació per qualsevol condició o circumstància personal o social.

A Catalunya, l'apartat 2 de l'article 52 de l'EAC estableix, pel que fa als mitjans de comunicació social, que "[...] els poders públics han de promoure les condicions per a garantir l'accés sense discriminacions als serveis audiovisuals en l'àmbit de Catalunya". Concretament, en l'àmbit dels serveis de comunicació audiovisual, les persones amb discapacitat han de poder exercir el dret a la llibertat d'expressió i d'opinió, inclosa la llibertat d'aconseguir, de rebre i de facilitar informació i idees en igualtat de condicions amb la resta de persones. En aquest sentit, els prestadors de serveis de comunicació audiovisual han de poder facilitar una informació adreçada al públic en general de manera oportuna i sense cost addicional, en formats accessibles i amb tecnologies adequades als diferents tipus de discapacitat.

La lletra c de l'article 80 de la Llei 22/2005, de 29 de desembre, de la comunicació audiovisual de Catalunya (LCA), preveu com un dels principis bàsics de la regulació dels continguts audiovisuals el de respectar el dret de tota persona a no ésser discriminada per raó de naixement, raça, sexe, religió, nacionalitat o qualsevol altra condició o circumstància personal o social. Aquesta previsió queda reforçada expressament per als prestadors públics d'àmbit nacional i local –apartat 1 de l'article 32 de la LCA– per la lletra e de l'apartat 3 de l'article 26 de la LCA, que estableix com una de les missions de servei públic "la garantia que les persones amb discapacitat puguin accedir d'una manera efectiva a tots els continguts emesos".

A aquest efecte, l'apartat 1 de l'article 84 de la LCA estableix les obligacions dels prestadors de serveis de comunicació audiovisual en relació amb l'accés de les persones amb discapacitat als continguts audiovisuals, mitjançant la incorporació progressiva en la seva programació, en el cas dels prestadors de serveis de comunicació audiovisual televisiva, de la subtitulació per a persones sordes, de la llengua de signes catalana i de l'audiodescripció per a persones cegues.

Igualment, l'apartat 2 del mateix article 84 de la LCA disposa que el CAC ha de regular per instrucció el compliment de les obligacions a què fa referència l'apartat 1, i a aquest efecte pot determinar els supòsits, les condicions i els percentatges d'aplicació en funció de les diferents característiques del servei, i també el ritme d'implantació progressiva. A aquest efecte, mitjançant l'Acord 19/2013, de 20 de febrer, el Ple del CAC va adoptar la Instrucció general sobre l'accessibilitat als serveis de comunicació audiovisual.

Pel que fa a la normativa estatal, la Llei 13/2022, de 7 de juliol, general de comunicació audiovisual (LGCA), regula les obligacions per garantir la millora de manera contínua i progressiva de l'accessibilitat dels serveis per a les persones amb discapacitat. Concretament, l'apartat 3 de l'article 7 garanteix l'accessibilitat universal del servei de comunicació audiovisual en els termes que preveuen els títols IV i VI. En aquest sentit, l'article 101 de la LGCA estableix les obligacions dels prestadors del servei de comunicació audiovisual en matèria audiovisual, sense perjudici que les comunitats autònomes puguin regular obligacions addicionals per als prestadors del servei de comunicació audiovisual d'àmbit autonòmic.

No obstant això, la disposició transitòria quarta estableix un règim transitori d'accessibilitat. Així, mentre no entren en vigor les previsions relatives a l'accessibilitat que conté el capítol II del títol VI d'acord amb el que estableix la disposició final novena, continuaran vigents les obligacions relatives a l'accessibilitat establertes a l'article 8 i la disposició transitòria cinquena de la Llei 7/2010, de 31 de març, general de la comunicació audiovisual.

5. Aspectes generals del marc legal de la comunicació audiovisual a Catalunya en relació amb les funcions del CAC

L'apartat 1 de l'article 146 de l'EAC estableix amb caràcter general la competència de la Generalitat de Catalunya en matèria de serveis de ràdio i televisió, i també de qualsevol altre servei de comunicació audiovisual. Concretament, la lletra *b* de l'article esmentat atribueix a la Generalitat de Catalunya la competència compartida sobre la "regulació i el control dels serveis de comunicació audiovisual que utilitzin qualsevol dels suports i de les tecnologies disponibles dirigits al públic de Catalunya i també sobre les ofertes de comunicació audiovisual, si es distribueixen al territori de Catalunya".

La LCAC configura el Consell de l'Audiovisual de Catalunya com l'autoritat independent de regulació de la comunicació audiovisual de Catalunya, que té com a finalitat vetllar pel compliment de la normativa aplicable als prestadors de serveis de comunicació audiovisual de gestió pública i privada, amb competències ampliades per la LCA. L'article 82 de l'EAC recull la figura del Consell com a "l'autoritat reguladora independent en l'àmbit de la comunicació audiovisual pública i privada amb plena independència del Govern de la Generalitat en l'exercici de les seves funcions".

El CAC es regeix tant per la seva llei de creació com per la LCA. Les funcions essencials d'aquesta institució, les recullen els articles 10 de la LCAC i 115, 116 i 117 de la LCA. Entre aquestes funcions, la lletra *a* de l'article 10 atribueix al CAC la funció d'emetre informes previs pel que fa als avantprojectes de llei i els projectes de disposicions de caràcter general

que continguin normes relatives al sector audiovisual i llurs modificacions eventuais, i també elaborar informes i dictàmens a iniciativa pròpia o a instància del Parlament o del Govern.

Atès aquest marc legal i, més concretament, d'acord amb el que s'ha posat de manifest en el punt 4 d'aquest informe en relació amb l'apartat 2 de l'article 84 de la LCA, correspon al CAC la regulació per instrucció del compliment de les obligacions en matèria d'accés de les persones amb discapacitat als continguts audiovisuals, podent-ne determinar els supòsits, les condicions i els percentatges d'aplicació en funció de les diferents característiques del servei, i també el ritme d'implantació progressiva.

6. Observacions a l'articulat del Projecte de decret

Prenent com a referència la LCA, la normativa que la desenvolupa, així com la LGCA, i sens perjudici del que estableix l'apartat 2 de l'article 84 de la LCA, s'efectuen les observacions sobre els únics preceptes que s'ajusten a l'àmbit competencial del CAC.

Article 138. Serveis relacionats amb les telecomunicacions i amb la societat de la informació

Tot i l'observació efectuada en el punt 6 d'aquest informe, es posa de manifest que l'apartat 8 de l'article 138 regula l'accessibilitat als serveis de comunicació audiovisual de televisió. No obstant això, s'observa que el títol de l'article únicament fa referència als serveis relacionats amb les telecomunicacions i amb la societat de la informació, i no inclou els serveis de comunicació audiovisual.

Dit això, aquest apartat disposa que les "cadena pública i privades de televisió a Catalunya han de desenvolupar plans d'accessibilitat dels continguts per, progressivament, fer accessible la seva programació per a persones amb discapacitats sensorials i intel·lectuals", amb l'objectiu de permetre que "en un termini màxim de 3 anys des de l'entrada en vigor d'aquest Codi, s'hagin assolit els objectius següents:

a) Televisions públiques: Han de tenir subtitulada el 100 % de la programació i oferir un mínim de 15 hores setmanals de continguts amb audiodescripció i 10 hores setmanals en llengua de signes catalana.

b) Televisions privades: Han de tenir subtitulada el 75 % de la programació i oferir un mínim de 10 hores setmanals de continguts amb audiodescripció i 7 hores setmanals en llengua de signes catalana".

El redactat d'aquest apartat 8 estableix les obligacions d'accessibilitat dels serveis de comunicació audiovisual de televisió, si bé no distingeix entre els serveis lineals, en obert o condicionats, i els serveis a petició, tot diferint, així, de la regulació que recull la LGCA, que estableix obligacions diferents. Igualment, no s'especifica si les obligacions que s'hi recullen fan referència als serveis de televisió d'àmbit autonòmic o local.

Així, pel que fa als objectius que cal assolir, el Codi en preveu de diferents dels que estableix la LGCA. En aquest sentit, cal observar que, si bé l'apartat 5 de l'article 101 de la LGCA disposa que les comunitats autònomes poden regular obligacions addicionals per als prestadors del servei de comunicació audiovisual d'àmbit autonòmic, els percentatges que es preveuen al Codi no poden ser inferiors als que estableix la LGCA, per tractar-se d'una norma bàsica per a la prestació del servei de comunicació audiovisual autonòmic i local, sense perjudici de les competències de les comunitats autònomes i els ens locals en els seus àmbits respectius.

Igualment, cal observar que la disposició final novena de la LGCA estableix que els preceptes relatius a l'accessibilitat dels serveis de comunicació audiovisual entraran en vigor transcorregut un any des de l'entrada en vigor de la llei, és a dir, a partir del 9 de juliol de 2023, mentre que el Codi disposa que els Plans d'accessibilitat que cal que desenvolupin les televisions públiques i privades han de permetre que els percentatges previstos s'assoleixin en un termini màxim de 3 anys des de l'entrada en vigor del Codi. Entenem que un període superior al que estableix la LGCA seria únicament aplicable a les obligacions addicionals que recull la norma estatal.

Concretament, s'observa que, en el cas dels serveis de televisió pública, el Codi preveu un mínim de 10 hores setmanals en llengua de signes catalana, a diferència del mínim de 15 hores que estableix la LGCA per al servei públic d'àmbit estatal o autonòmic. Igualment, el Codi estableix un mínim del 75 % de la programació subtitulada per als serveis de gestió privada, mentre que la LGCA preveu el 80 % i, en tot cas, el subtitulat dels programes emesos en l'horari de màxima audiència.

D'altra banda, el Codi no estableix cap mesura o previsió per a l'accessibilitat als serveis de comunicació audiovisual de ràdio, siguin lineals o a petició, aspecte que sí que recull la LGCA, tot i que molt genèricament, en disposar que els prestadors del servei de comunicació audiovisual a petició incorporaran gradualment eines d'accessibilitat en els programes o continguts oferts mitjançant catàleg.

No obstant les observacions efectuades, d'acord amb l'atribució al CAC que recull l'apartat 2 de l'article 84 de la LCA, es considera que els articles en matèria audiovisual del Projecte de decret del Codi d'accessibilitat de Catalunya no només no s'ajusten a la regulació que estableix la LGCA, sinó que es tracta d'una matèria que cal desenvolupar reglamentàriament pel CAC mitjançant Instrucció. En aquest sentit, es recomana que el Codi efectui una remissió a la normativa sectorial audiovisual que regula aquesta matèria.

Article 133 i annex 6.b.3

Més enllà de l'article 138, l'ofici del secretari general del Departament de Drets Socials sol·licitava que l'informe també inclogués l'article 133 i l'annex 6.b.3. Cal posar de manifest, però, que les previsions que s'hi recullen no formen part de l'àmbit de la comunicació audiovisual radiofònica o televisiva sobre la qual el CAC exerceix les seves funcions.

Per tant, atès l'àmbit d'actuació del Consell, no s'efectuen observacions per tractar-se de serveis relacionats amb les arts escèniques, el cinema i els espectacles esportius.

7. Conclusions

De conformitat amb el que estableix la lletra a de l'article 10 de la LCAC, s'informa del Projecte de decret del Codi d'accessibilitat de Catalunya, amb les observacions que figuren en el cos de l'informe, en virtut del que estableix la LGCA, per establir les normes bàsiques per a la prestació del servei de comunicació audiovisual autonòmic i local, i la competència del CAC en matèria d'accés de les persones amb discapacitat als continguts audiovisuals, d'acord amb el que disposa l'apartat 2 de l'article 84 de la LCA.

Barcelona, 11 de maig de 2023